

COVID-19 salgını sebebi ile etkilenen işletmeleri, çalışanları korumak için çalışma hayatına ilişkin düzenlemeler yapıldı, önlemler alındı.

Alınan önlemleri kapsayan aşağıdaki tabloyu detaylarıyla bulabilirsiniz..

Corona Virus Sebebi İle Alınan Önlemler Tablosu (VERGİ HUKUKU)

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
1	2019 Yılı Gelir Vergisi beyanı ve ödemesinde erteleme	31 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken, 2019 takvim yılına ait Yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatıldı.	125 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri	Gerçek kişilerce verilecek 2019 yılı beyannamelerinin verilme ve ilk taksit ödeme süreleri 30 Nisan 2020 tarihine ertelenerek, bu kaynağın faaliyetlerinin ve istihdamın devamında kullanılacak kaynak olmasına imkân verildi.
2	Dilekçelerin elektronik ortamda veya posta yoluyla alınması	Vergi dairelerinde elden dilekçe alınması uygulamasına 10.04.2020 tarihine kadar ara verilmiştir. Bu tarihe kadar vergi dairesine verilmesi gereken tüm dilekçelerin İnteraktif Vergi Dairesi uygulaması üzerinden elektronik ortamda verilmesi ya da posta yoluyla gönderilmesi gerekmektedir.	Gelir İdaresi Başkanlığı 19.03.2020 Tarihli Duyurusu	Vergi dairelerine fiziki olarak gitmenin önüne geçilerek, "dijitalleşme" sayesinde tüm dilekçelerin İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden alınması sağlandı.
3	GEKAP uygulamasında beyan döneminin genişletilmesi yoluyla erteleme	GEKAP uygulamasında beyan dönemleri kurumlar vergisi mükellefleri için aylık, diğerleri için ise üç aylık olarak belirlenmişti. Yapılan düzenlemeyle, tüm mükellefler açısından beyan dönemleri 2020 yılında altı aylık, takip eden yıllar için üçer aylık olarak yeniden belirlendi. Ocak-Haziran/2020 dönemi beyanı takip eden ayın son günü olan 31.07.2020 tarihinin, resmi tatil olan Kurban Bayramı'na denk gelmesi nedeniyle 04.8.2020 günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda beyanı gerekecektir. Temmuz-Aralık/2020 dönemi beyanının ise dönemi takip eden ayın son günü olan 31 Ocak 2021 tarihinin Pazar gününe denk gelmesi nedeniyle 01.02.2021 günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda beyanı gerekecektir.	Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliği'nde (Sıra No: 1) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3)	GEKAP beyan süreleri yeniden belirlenerek uyum için gerekli hazırlıklar için ek zaman verildi ve yükümlülerin ödemeleri ertelendi.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
4	Şubat 2020 dönemi Katma Değer Vergisi'nde erteleme	Şubat 2020 dönemine ilişkin, 26 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken KDV beyannamelerinin verilme ve bu beyannameler üzerine tahakkuk edecek vergilerin ödenme süresi 24 Nisan 2020 tarihine uzatılmıştır.	126 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri	KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri ile Ba , Bs formlarının verilme ve e berat yükleme süreleri uzatılarak, uyumda yaşanacak sorunların önüne geçildi.
	Şubat 2020 dönemi Ba Bs bildirimlerinde erteleme	31 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken Şubat dönemine ilişkin "Form Ba " ve "Form Bs " bildirimlerinin verilme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.		
	Elektronik Defter Beratları'nın oluşturulma, imzalanma ve yüklenme süresinde erteleme	31 Mart 2020 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemi'ne yüklenmesi gereken 'Elektronik Defter Beratları'nın yüklenme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.		
5	Mücbir sebep ilanı nedeniyle Mart, Nisan, Mayıs 2020 dönemleri KDV ve Muhtasar Beyannameleri, Ba ve Bs Formları ile E-defterlerde erteleme	Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanların,	518 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği	Koronavirüs salgınından etkilenen gelir vergisi mükellefleri ile 16 sektör "mücbir sebep hali" kapsamına alınarak, kapsama girenlerin Muhtasar ve KDV beyanname verme ve ödeme süreleri ertelenerek bu kaynağın işletme faaliyetlerinin ve istihdamının devamında kullanılmasına imkân verildi.
		Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dâhil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocakçılığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin,		
		Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin,		
6	Konaklama Vergisinde Erteleme	01.04.2020 tarihinde yürürlüğe girmesi beklenen konaklama vergisinin yürürlüğü 01.01.2021 tarihine ertelendi.	7226 sayılı Kanun Md . 51	Konaklama vergisinin 2020 yılında uygulaması ertelenerek turizm sektöründeki olumsuz etkileri ortadan kaldırıldı.
7	Döviz cinsi emeklilik yatırım fonlarından sağlanan gelirin tespitinde kur farkı dikkate alınmaması	Gelir Vergisi Kanunu'nun 75. maddesine eklenen hüküm kapsamında, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkı dikkate alınmayacaktır.	7226 sayılı Kanun Md . 51	Döviz cinsinden ödenecek BES katkı paylarının 'kur farkına isabet eden kısmı gelir olmaktan' çıkarılarak vergilendirilmesinin önüne geçildi.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
8	YMM Tasdik Raporlarının tesliminde erteleme	Vergi dairelerine teslim edilmesi gereken YMM Tasdik Raporlarının verilme süreleri, son günü 30.06.2020 tarihine kadar olanlar için geçerli olmak üzere, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından iki ay uzatılmıştır. Diğer taraftan, mevzuatı uyarınca son verilme tarihi 30.06.2020 tarihinden sonra olan raporlar için herhangi bir süre uzatımı yapılmadı.	2020/1 Sayılı SMMM ve YMM Kanunu Sirküleri	Yeminli Mali Müşavirler tarafından sunulacak raporların verilme süreleri ertelenerek, bu sürelere uyumda yaşanacak sorunların önüne geçilmesi hedeflendi.
9	Mücbir sebep hali kapsamında olanlarda Kısmi Tevkifat yapılmayacak	Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nde mücbir sebep kapsamındaki mükelleflerin, mücbir sebep süresince kısmi KDV tevkifatı yapma yükümlülüklerinin bulunmadığına ilişkin düzenleme yer almaktadır.	www.gib.gov.tr KDV uygulama tebliği	Mücbir sebep hali kapsamında olan mükelleflerin kısmi KDV tevkifatı uygulaması yapılmasına ara verildi.
10	İhraç kayıtlı teslimlere ilişkin ihracat sürelerinin uzatılması	İhraç kayıtlı teslimin yapıldığı tarihi takip eden ayın başından itibaren başlayan üç aylık sürenin sonu 1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasına rastlayan mükellefler bakımından, ek süre için vergi dairesine başvuru yapılmaksızın bu sürenin mücbir sebep kapsamında üç ay daha uzatılmış kabul edilmesi uygun bulundu.	68 No.lu Katma Değer Vergisi Sirküleri	Tecil-terkin uygulaması kapsamında teslim edilen malların ihracat sürelerinde 'ek süre başvuru yapılmaksızın bu süre, mücbir sebep kapsamında uzatılarak' bu kapsamda olanlara kolaylık sağladı.
11	Kredi kartıyla ödenebilen vergi türleri kapsamında genişletme	Koronavirüs salgını ile mücadele kapsamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca yapılan değerlendirmeler sonucunda, belirtilen vergi türlerinden 50.000 TL'ye kadar olan borçların da İnteraktif Vergi Dairesi uygulaması üzerinden anlaşmalı bankaların kredi kartlarıyla ödenebilmesi uygun bulundu.	Gelir İdaresi Başkanlığı 30.03.2020 Tarihli Duyurusu	Vergi ödemelerinin kredi kartı ile ödenmesi kolaylaştırıldı.
12	Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri pilot iller dışında ertelendi	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması; Kırşehir ilindeki mükellefler/işverenler için 1 Haziran 2017 tarihinde, Amasya, Bartın ve Çankırı illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için 1 Ocak 2018 tarihinde ve Bursa, Eskişehir ve Konya illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için ise 1 Ocak 2020 tarihinde başlamıştı. 8 sıra numaralı tebliğ ile yukarıdakiler dışında kalan mükellefler/işverenler için uygulamanın başlangıç tarihi 1 Temmuz 2020'ye ertelendi.		Pilot 7 il dışındaki illerde "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Temmuz 2020'ye ertelenerek uygulamada yaşanacak uyum sorunlarının önüne geçildi.
13	"Biz Bize Yeteriz Türkiyem"adlı yardım kampanyası başlatıldı	Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 17 Nisan 2020 tarihinde internet sitesinden yayınlanan 127 numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 30 Nisan 2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2019 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.		'Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı' nezdindeki kampanyaya yapılan bağış ve yardımlar, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarından indirilebilecek.
14	Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılması	Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmaz.	7244 Sayılı Kanun	Kurumlar vergisi beyan ve ödeme süreleri uzatılarak, 2019 yılı geçici vergi ödemelerinden fazla vergi ödenmesi durumunda, bu kaynağın işletme faaliyetlerinin ve istihdamının devamında kullanılmasına imkân verildi

Corona Virus Sebebi İle Alınan Önlemler Tablosu (SOSYAL GÜVENLİK)

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
1	Kısa çalışma ödeneği başvurularına e-başvuru imkânı getirildi	E-posta ile başvuru imkânı getirildi. İş yerinde fiili uygunluk denetimi kaldırıldı, evrak üzerinden değerlendirmeye geçildi. 'Dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel zorlayıcı sebep' başvuru nedeni olarak kabul edildi.	23.3.2020 İşkur duyurusu	Uygulama ile fiziki olarak idareye gitmenin önüne geçilerek dijitalleşme sayesinde başvuruların elektronik olarak alınması ve dosya üzerinden değerlendirmelerin yapılması sağlandı
2	Kısa çalışma ödeneği faydalanma şartları esnekleştirildi	Kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olma şartı 60 gün olarak; kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 3 yıl içinde 600 gün işsizlik sigortası primi ödeme şartı da 450 gün olarak değiştirildi. Yukarıda belirtilen gün koşulunu taşımayanlar kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edebilecek. Kısa çalışma ödeneğinden bu sebeple faydalanabilmek için kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç (II Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekmektedir. Kısa çalışma başvuruları, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacak. Başvuru sürelerini 31.12.2020 tarihine kadar uzatmaya ve/veya 90/450 gün şartlarını farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılındı.	26/3/2020 Tarih ve 31080 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 7226 sayılı 'Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması'na dair kanun	İstihdamın azalması ve iş gücü kaybına karşı kısa çalışma ödeneği şartları esnekleştirilerek ücret ve SGK prim ödeme desteği sağlandı.
3	İşverene asgari ücret desteği sağlandı	7226 sayılı Kanununun 29'uncu maddesiyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici 80'inci madde eklendi. 2020/Ocak Aralık dönemi için koşulları sağlayan işverenler için ve prime esas kazanç bakımından şartları uygun sigortalılar adına toplam prim ödeme gün sayısının günlük 2,50 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, işsizlik sigortası fonundan karşılanmak üzere, asgari ücret desteği olarak bu işverenlerin kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecek.	26/3/2020 Tarih ve 31080 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması'na Dair Kanun	Düzenleme ile işverenlere sigortalı başına aylık '75 TL sigorta prim desteği' sağlandı.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
4	Telafi çalışması süresi iki aydan dört aya uzatıldı	4857 sayılı İş Kanunu'ndaki Telafi Çalışması başlıklı 64'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iki" ibaresi "dört" şeklinde değiştirildi ve Cumhurbaşkanı bu süreyi iki katına kadar arttırmaya yetkili kılındı. Buna göre, zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra iş yerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle iş yerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilecek ve bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmayacaktır.	7226 sayılı Kanunun 43'üncü maddesi	İstihdamın azalması ve iş gücü kaybına karşı çalışılmayan sürelerin 4 ayda telafi edilmesi imkânı getirildi.
5	Esnaf ve Ahilik Sandığı'nın yürürlüğe giriş tarihi 1 yıl ertelendi	Hizmet akdi ile 4/a statüde çalışanlara tanınan "İşsizlik Sigortası" kanalı ile maaş alma hakkı, 08 Mart 2017 tarihli R.G.'de yayımlanan 6824 Sayılı Kanun ile 4/b statüde çalışan vergi mükellefi ve şirket ortaklarına da tanınmış; ancak 5/12/2017 tarihli 7061 sayılı Kanun ile yasanın yürürlük maddesi 01.01.2020 tarihine ertelenmişti. 7226 sayılı Kanunun 17'nci maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na Geçici 22'nci madde eklendi. Bu maddeye göre, 4447 sayılı Kanunun Ek 6'ncı maddesinde düzenlenen Esnaf ve Ahilik Sandığı'nın kurulmasına ilişkin hükümler ile 5510 sayılı Kanundaki Esnaf Ahilik Sandığına ilişkin hükümlerin uygulanması 01.01.2021 tarihine kadar ertelenmiştir.	7226 sayılı Kanunun 17'nci maddesi	Esnaf ve Ahilik Sandığı uygulamasının ortaya çıkarması muhtemel yüklerin ertelenmesi sağlandı.
6	Kısmi süreli çalışanların sağlık hizmetlerinden faydalanması kolaylaştırıldı	4857 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar ile bu Kanunun ek 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına tabi olanlardan ay içerisinde yirmi gün ve daha az çalışanlar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin otuz güne tamamlanması zorunlu iken, 5510/Ek 9 birinci fıkraya hükmüne tabi olanlar (ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan sigortalılar ile konut kapıcılığı iş yerlerinde çalıştırılan sigortalılar) bu hükümden muaf tutulmuş ve diğer sayılanlar için esas alınan 20 gün ibaresi 8 güne indirilmiştir. Bu hüküm ise 01.04.2020 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.	7226 sayılı Kanun	Covid19 salgını ile mücadele amacıyla 'Genel Sağlık Sigortası' uygulamasından faydalanma imkânı genişletildi.
7	Kronik hastalıklarda sona eren sağlık raporları geçerli sayıldı	Kronik rahatsızlığı nedeniyle sağlık raporuna dayalı ilaç ve tıbbi malzeme alan hastalara 01/03/2020 tarihi itibarıyla sonlanmış veya bu tarihten sonra sonlanacak olan sağlık raporları bir sonraki açıklamaya kadar geçerli sayılacak.		Kronik rahatsızlığı olan hastaların mevcut sağlık rapor süreleri uzatıldı.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
8	SGK primlerinde belli sektörlerde yer alan işverenlere altı (6) ay erteleme sağlandı	<p>Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde mücbir sebep ilan edilen mükelleflere ait iş yerlerinde 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların;</p> <p>1.1 2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 2/11/2020 tarihine (31/10/2020 tarihi cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle), 2020/Nisan ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 30/11/2020 tarihine, 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 31/12/2020 tarihine, 5510 sayılı Kanunun 89'uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın ertelenmiştir.</p> <p>1.2 Erteleme kapsamındaki işyeri listeleri https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi üzerinden yayımlanacak olup, işverenlerimiz listede yer alıp almadıklarını buradan kontrol edebileceklerdir. İş yeri tescil bilgilerindeki NACE REV 2 kodunun ilgili sektörlerde olmasına rağmen iş yerlerinin listede olmadığını iddia eden işverenlerimiz Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine başvuracaklardır. Ancak, erteleme kapsamında olan sektörlerde faaliyet göstermesine rağmen iş yeri tescil bilgilerinde sektörel NACE REV 2 kodunun yanlış olduğunu iddia eden işverenler NACE REV 2 kodunun düzeltilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ilgili taşra birimine başvuruda bulunacaklardır.</p>	4/3/2020 tarihli ve 31078 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 02/04/2020 Tarih ve E.5157380 sayılı SGK Genel Yazısı	Covid-19 salgınından etkilenen gelir vergisi mükellefleri ile 16 sektör "mücbir sebep hali" kapsamına alınarak, kapsama giren işverenlerin SGK prim bildirim ve ödeme süreleri ertelenerek bu kaynağın faaliyetlerinin ve istihdamın devamında kullanılacak kaynak olmasına imkân verildi.
9	MUHSGK uygulaması 7 il dışında 4 ay ertelendi	<p>Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi uygulaması; Kırşehir ilindeki mükellefler / işverenler için 1 Haziran 2017 tarihinde, Amasya, Bartın ve Çankırı illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için 1 Ocak 2018 tarihinde ve Bursa, Eskişehir ve Konya illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için ise 1 Ocak 2020 tarihinde başlamış, diğer illerde ise 01.03.2020 tarihinde başlaması kararlaştırılmıştı.</p> <p>Bu defa yaşanmakta olan Covid-19 salgını nedeniyle 4 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 8 sıra numaralı Tebliğ ile 7 il dışındaki mükellefler/işverenler için uygulamanın başlangıç tarihi 01 Temmuz 2020 olarak değiştirilmiştir.</p>	Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 8) 04/04/2020 tarih ve 31089 sayılı RG'de yayımlanmıştır.	Pilot 7 il dışındaki illerde "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Temmuz 2020'ye ertelenerek uygulamada yaşanabilecek uyum sorunlarının önüne geçildi.
10	En düşük emeklilik aylığı 1.500 TL oldu	5510 S.K ve bu Kanun ile yürürlükten kaldırılan diğer Kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1'inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil en az 1.000 TL iken bu tutar 1.500 TL olarak belirlenmiştir. Bu hüküm 2020 yılı Nisan ayı ödeme döneminden itibaren geçerlidir.	7226 sayılı Kanun	Ekonominin canlanması amacıyla, gelir düzeyi düşük emeklilerin satın alma gücü artırıldı.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
11	3 ay süre ile işçi çıkarma yasağının getirilmesi	Her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, üç ay süreyle ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işveren tarafından feshedilemez. Üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir, ücretsiz izne ayrılmak işçiyi haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermez. Aykırı olarak iş sözleşmesini fesheden işveren veya işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası verilir.	7244 Sayılı Kanun	İşçilere ücretsiz izne ayrılma hakkı tanınmış olup, bu hakkı kullanmaları sebebi le sözleşmelerinin fesih edilmesinin önüne geçilmiştir.
12	Ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan ve işten çıkarıldığında işsizlik ödeneğine hak kazanamayan işçilere nakdi hizmet desteği sağlanması	Ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15 Mart 2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ve işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere, ücretsiz izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, Fondan günlük 39,24 Türk lirası nakdi ücret desteği verilir. Yapılan ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz.	7244 Sayılı Kanun	İşsizlik Fonu üzerinden ücretsiz izne ayrılan ve sözleşmesi fesih edilen işçilere, işveren üzerinde mali bir yük oluşturmadan destek sağlanması amaçlanmıştır.

Corona Virus Sebebi İle Alınan Önlemler Tablosu (AR-GE TEŞVİKLERİ)

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	İlgili Kurum	Alınan Tedbirin Etkisi
1	Covid-19 nedeniyle TGB'lerde faaliyet gösteren şirketler ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde çalışan personelin Nisan 2020 sonuna kadar evden çalışmalarının önü açıldı	Covid-19 salgın riski nedeniyle; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ortak bir karar alınmıştır. Bu karara göre; Teknopark şirketleri ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri evinden çalışmalarını uygun gördükleri personel sayılarını aylık olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bildirerek, muafiyet ve teşviklerden 2020 yılı Nisan ayı sonuna kadar faydalanmaya devam edebileceklerdir. Bu çerçevede, dışarıda geçirilen sürelerin excell formlarına ayrı bir faaliyet türü olarak "Covid-19" alanı eklenmiş olup, evden çalışan personelin olması durumunda, 16.03.2020 tarihinden sonrası için yetkililer bu başlıktan bildirim yapabilecekler.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Covid-19 salgını nedeniyle, evden çalışan personelin Ar Ge teşviklerinden yararlanmalarının devamına imkân tanındı.
2	TEYDEB, ARDEB ve BİDEB raporlarının son gönderim tarihi 3 ay ertelendi	23.03.2020 tarihinde TÜBİTAK tarafından güncellenen duyuru kapsamında;; Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB), Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) ve Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB) tarafından desteklenerek yürürlüğe giren projelerin Gelişme/Sonuç/Dönem Raporlarının son gönderim tarihlerinin, ülkemizde ortaya çıkan Koronavirüs (COVID 19) salgını nedeniyle alınan tedbirler kapsamında 3 ay ertelendiği belirtilmiştir.	TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu)	Raporların verilme süreleri ertelenerek, uyumda yaşanacak sorunların önüne geçilmesi hedeflendi.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	İlgili Kurum	Alınan Tedbirin Etkisi
3	Teknoparklarda faaliyet gösteren yönetici şirket, kuluçka firmaları, girişimci şirket ve işletmelerden 2 ay kira alınmayacak	Covid-19 salgın riski nedeniyle alınan önlemler kapsamında teknopark yönetici şirketlerine, kuluçka firmalarından ve teknoparklarda yer alan restoran ve kafe gibi ticari işletmelerden 2 ay boyunca kira alınmayacak olup, söz bu kampüslerde Ar Ge ve tasarım alanında çalışan firmaların da 2 aylık kira ödemelerinin ertelenmesi ve ödeme planlarında kolaylık sağlanması hedeflenmiştir.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Covid-19 salgını nedeniyle, ekosistemdeki yönetici şirket, kuluçka firmaları, girişimci şirket ve işletmelerin kira ödemeleri 2 ay alınmayarak maddi destek sağlandı.
4	Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde yürütülen faaliyetlerin geçici süreyle bölge dışında yürütülmesine izin verilebilmesi	Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilerek Ar Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılmasına; bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin bölge dışında da yürütülmesine 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilebilir. Bu süre, bitiminden itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanınca 3 aya kadar uzatılabilir.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Faaliyet ve teşvikleri bölgeleri ile sınırlı olan Ar-Ge merkezlerinin, Faaliyetlerinin devamlılığı sağlanmıştır.

Corona Virus Sebebi İle Alınan Önlemler Tablosu (HUKUK)

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
1	Sivil toplum kuruluşlarının genel kurullarının ve toplantılarının ertelenmesi	İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan duyuruda, 16.03.2020 tarihinde 81 il valiliğine gönderilen " Koronavirüs Tedbirleri" konulu ek genelge ile vakıflar da dahil olmak üzere sivil toplum kuruluşlarının genel kurulları ve eğitimler dahil insanları toplu olarak bir araya getiren her türlü toplantı ve faaliyetlerinin (icra i zorunluluk gerektiren yönetim faaliyetleri hariç) 16.03.2020, saat 00:00'dan itibaren geçici olarak ertelendiği bildirilmiştir.	16.03.2020 tarihli İçişleri Bakanlığı Duyurusu	Covid-19 salgınının bulaşıcılığını önüne geçmek amacıyla sivil toplum kuruluşlarının genel kurul ve diğer toplantılar ileri bir tarihe ertelenebilmesine imkân verildi.
2	Covid-19 salgınının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından mücbir sebep olarak kabul edilmesi	EPDK, 02.04.2020 tarihinde aldığı kararla COVID-19 salgınına Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 35. maddesi ve Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nin 19. maddesi kapsamında mücbir sebep olarak kabul etmiştir. EPDK'nın kararı 31089 sayılı Resmi Gazete'de 4 Nisan 2020 tarihinde yayımlanmış ve aynı gün yürürlüğe girmiştir.	02.04.2020 tarihli EPDK kararı	EPDK'ya tâbi şirketler bakımından Covid-19 mücbir sebep hali olarak kabul edildi.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
3	Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle yargı alanındaki hak Kayıplarının önlenmesine yönelik yasal sürelerin durdurulması	7226 Sayılı Kanun ile, pek çok kanunda getirilen değişiklik ve düzenlemeler yanı sıra Dünya Sağlık Örgütü'nce 11 Mart 2020 tarihi itibarıyla pandemi ilan edilen Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen yasal sürelerin 30 Nisan 2020 tarihine kadar durdurulmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.	26.03.2020 tarihli ve 31080 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	Covid-19 salgını dolayısıyla yargılama süreçlerindeki süreler durdurularak hak kayıplarının önüne geçilmesi hedefledi. Kira ödemelerinde gecikme dolayısıyla fesih ve tahliye riskinin bertaraf edilmesi hedeflendi.
	İşyeri kira sözleşmelerinde kira bedelinin ödenmemesinin fesih ve tahliye sebebi sayılamayacağına ilişkin düzenleme	7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilen düzenlemelerden bir tanesi de 1 Mart 2020'den 30 Haziran 2020'ye kadar işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenmemesi, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayacak.		
4	Derneklerin beyanname ve bildirimleri sunma Süresinin ertelenmesi	İçişleri Bakanlığında 81 İl Valiliğine gönderilen 03.04.2020 tarihli ve 2612 sayılı yazıda Covid-19 hastalığı nedeniyle, dernek yönetim kurullarının karar alma süreçleri ile beyannamelerin hazırlanması ve verilmesi gibi süreçlerin sektöre uğradığının gözlemlendiği, bu nedenle derneklerin mağdur olmasını ve idari yaptırımlarla karşılaşmasını önlemek adına beyanname ve mevzuattan kaynaklı diğer bildirimlerin verilmesinin 1 Ağustos 2020 tarihine kadar geçici olarak ertelendiği bildirildi.	03.04.2020 tarihli İçişleri Bakanlığı yazısı	Dernekler açısından beyanname ve bildirimleri sunma süresi ertelendi.
5	Covid-19'un sözleşmelere mücbir sebep açısından etkisi	Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel pandemi olarak ilan edilen (Covid-19) salgınının yarattığı etkiler Türk hukukunda mücbir sebep hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. Sirkülerde, ilgili Türk Borçlar Kanunu hükümleri ve madde gerekçelerinden hareketle her somut olay kendi içinde ayrıca değerlendirilmek koşuluyla, COVID 19'un bir mücbir sebep hali teşkil ettiği değerlendirilmekle beraber mücbir sebep haline bağlı olarak mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde sözleşme taraflarına tanınan haklara ilişkin bilgi verilmektedir.	6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu	Sözleşme taraflarının mücbir sebep kapsamında yapması gereken bildirimler ile yükümlülüklerin ifa edilememesinin sonuçları açısından önem arz etmektedir.
6	KVKK'dan Covid-19 ile mücadele sürecinde Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında bilinmesi gerekenler hakkında açıklama	KVKK tarafından Covid-19 salgını ile mücadele sürecinde veri sorumlularının başta sağlık verisi olmak üzere kişisel verileri işlerken aşağıdaki hususlara dikkat etmelerini gerektiği belirtilmiş olup; temel ilkeler, kanuna uygunluk, aydınlatma yükümlülüğü, gizlilik ve veri minimizasyonu hususlarında yapılması gerekenlere dair bilgilendirme yapılmıştır.	27.03.2020 tarihli Kişisel Verileri Koruma Kurumu Açıklaması	Covid-19 önlemleri kapsamında veri sorumlularının dikkat etmesi gereken hususlara dikkat çekildi.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
7	2019 yılı hesap dönemine ilişkin genel kurullarda kâr dağıtımının kısıtlanması	Ticaret Bakanlığı tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) iletilen 31.03.2020 tarihli yazıda, Covid-19 virüsü nedeniyle sermaye şirketlerinin öz kaynaklarını korumasının önemine işaret edilmekle beraber, 2019 yılı hesap dönemine ilişkin gerçekleştirilecek genel kurul toplantılarında gündeme alınacak nakit kâr payı dağıtım kararlarında, geçmiş yıl kârlarının dağıtımına konu edilmemesi ve dağıtım tutarının 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşmaması hususu vurgulanmıştır. Taslak Torba Kanun'un 47. mad. incelendiğinde bu konuda düzenleme yapmak için TTK'ya geçici madde eklenmesinin düşünüldüğü görülmektedir.	31.03.2020 tarihli Ticaret Bakanlığı tarafından TOBB'ne iletilen yazı ile A.Ş.lerin genel kurul toplantılarının usul ve esasları hakkında yönetmelik md.13/5	Kâr payı hakkına getirilen geçici kısıtlama ile kaynakların şirketlerde kalması hedeflenmiştir. Şirket yönetim kurulları ve müdürler kurulu üyelerinin sorumluluğu açısından önem arz eden bir düzenlemedir.
8	BDDK tarafından finansal kurumların raporlama sürelerinde uzatım	BDDK tarafından Türkiye Bankalar Birliği kanalı ile bankalara iletilen yazı incelendiğine, yazıda sayılan düzenlemeler kapsamında yapılması gereken bildirimler için belirlenen süreler 60 gün ek süre eklenmesine karar verildiği görülmektedir. Söz konusu süreler 31.12.2019 ile 31.03.2020 tarihleri arasındaki döneme ilişkin finansal raporlamalar, bağımsız denetim raporları, faaliyet raporları için belirlenmiş süreleri de kapsamaktadır.	02.04.2020 tarihli BDDK Kararı	Covid-19 salgını nedeniyle bankaların bildirim yükümlülükleri 60 gün ertelenerek, bildirimlere uyum konusunda ortaya çıkabilecek sorunların önüne geçilmesi hedeflendi.
9	Covid-19 salgınının Kamu İhale Sözleşmelerine etkisi ve mücbir sebep hali	Cumhurbaşkanlığı tarafından 2 Nisan 2020 tarihli ve 31087 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan genelge ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile bu Kanundan istisna edilen düzenlemeler kapsamında gerçekleştirilen ihaleler sonucunda imzalanan sözleşmelerde, Covid-19 salgını nedeniyle sözleşme konusu işin yerine getirilmesinin geçici veya sürekli olarak, kısmen veya tamamen imkânsız hale geldiğine ilişkin başvuruların idareye yapılacağı açıklanmaktadır. İdare, yapacağı değerlendirme neticesinde süre uzatımı verilmesine veya sözleşmesinin feshine karar verebilecektir.	02.04.2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Genelgesi	Kamu İhale Sözleşmeleri kapsamında edimlerin aksaması ihtimaline karşı yüklenicilere mücbir sebep halini kullanma imkânı getirildi.
10	Sermaye şirketlerince 30 Eylül 2020 tarihine kadar yapılacak kâr dağıtımlarına bazı sınırlamaların getirilmesi	Sermaye şirketlerinde, 30/9/2020 tarihine kadar 2019 yılı net dönem kârının yalnızca %25'ine kadarının dağıtımına karar verilebilir, geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemez, genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemez. Genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz ödeme/kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler ertelenir.	14.04.2020 tarihli EY Sirküler No:54 Konu: Yeni Korona virüsü salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.	Kâr payı hakkına getirilen geçici kısıtlama ile kaynakların şirketlerde kalması, öz kaynaklarının korunması hedeflenmiştir. Şirket yönetim kurulları ve müdürler kurulu üyelerinin sorumluluğu açısından önem arz eden bir düzenlemedir.
11	Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilen lisansların geçerlilik süresinin bir yıl uzatılması	10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilmiş olup 2020 yılı içinde geçerlilik süresi dolacak olan lisansların geçerlilik süresi 1 yıl uzatıldı.		Tarım ürünü lisansına sahip olan üreticiler yararlanabilecek.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
12	Ticaret gemilerine düzenlenen denize Elverişlik belgelerinin süre denetlemelerin 1 Ağustos 2020 tarihine kadar uzatılması	Ticaret gemilerine düzenlenen ve 11/3/2020 tarihi ile 31/7/2020 tarihi aralığında süresi dolan veya dolacak denize elverişlilik belgelerinin süresi 1/8/2020 tarihine kadar uzatıldı. Bu süreyi, bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.	17.04.2020 tarihli EY Sirküler No:55 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete' de yayımlandı.	Ticaret gemileri belge ve denetim tarihi düzenlemelerinden yararlanabilecek.
13	Konutlara ve faaliyetleri durdurulan iş yerlerine ilişkin su faturası borçlarının belediyeler tarafından 3 ay süreyle Ertelenmesi	Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının konutlara ve faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan iş yerlerine ilişkin su tüketimine bağlı alacakları, 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerle sınırlı olmak üzere belediye meclisi tarafından 3 ay ertelenebilir ve ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar belediye meclisince uzatılabilir.	7244 Sayılı Kanun	Konut ve işyerleri üzerindeki fatura yükleri hafifletildi.

Corona Virus Sebebi İle Alınan Önlemler Tablosu (GÜMRÜK)

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
1	Canlı hayvan ithalatının askıya alınması	Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından gönderilen yazıya istinaden, COVID-19 salgınının kaynağı ve epidemiyolojisi ile ilgili bilgiler netlik kazanıncaya kadar, başlamış işlem niteliğindeki hariç olmak üzere, tüm ülkelerden gelen egzotik hayvanlar ile omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, süs balıkları, sürüngen, kemirgen, evcil tavşan ve tüm kuşların, yolcu beraberli ve ticari kapsamda ülkeye girişinin askıya alındığı belirtilmiştir.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 17.03.2020 / 53274954 sayılı dağıtım yazısı	Covid-19 salgını nedeniyle canlı hayvan ithalatı askıya alındı.
2	Bazı tıbbi ürünlerin ithalinde ön izin uygulaması	Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen ventilatör, ecmo, kanül, entübasyon, yoğun bakım monitörleri gibi eşyanın ithali ön izne bağlanmıştır.	(İhracat 96/31)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2020/6)	Covid-19 salgını ile mücadele için bazı tıbbi cihaz ve eşyaların ihracı özeline bağlandı.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
3	Covid-19 ile mücadelede kritik eşyanın ihracatının izne bağlanması	İhracı Ön İzne Bağlı Mallar Listesine aşağıdaki ürünler eklenmiştir: <ul style="list-style-type: none"> - Etil Alkol GTP: 22.07 (Bazı GTİP'ler hariç) - Hidrojen Peroksit (GTP: 28.47) - Kolonya (GTİP: 3303.00.90.00.11) - Yalnız Meltblown Kumaş (GTP: 56.03) - Dezenfektan - Koruyucu maske (gaz, toz ve radyoaktif toz filtreli maskeler) - Gözlük (koruyucu gözlükler) - Tulum (koruyucu iş elbisesi) - Tıbbi ve cerrahi maske - Sıvı geçirmez önlük (kimyasallara karşı kullanılan koruyucu önlükler) - Tıbbi steril/ nonsteril eldiven 	(İhracat: 96/31)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2020/4	Türkiye'nin ihtiyaçlarına öncelik vermek ve kaynakları kontrol altında tutmak amacıyla, "koruyucu maske gibi kişisel eşyaların ihracatı ön izin" kapsamına alındı.
			İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: İhracat 2006/7 'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2020/5)	Türkiye'nin ihtiyaçlarına öncelik vermek ve kaynakları kontrol altında tutmak amacıyla bazı hijyen ürünleri ve bunların üretiminde kullanılan girdilerin ihracı izne bağlandı.
4	YYS sürelerinin durdurulması	YYS başvuru sürecinde bulunan veya sertifika sahibi olan firmalar tarafından, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 4, 10, 12, 13, 17, 18/A, 36,158 ve 159'uncu maddeleri kapsamındaki yükümlülüklerin belirlenen sürelerde yerine getirilmesi ile ilgili olarak; <ul style="list-style-type: none"> - Yönetmelik maddeleri uyarınca 19.03.2020 tarihi itibarıyla doğan bir yükümlülük var ise ilgili sürelerin ikinci bir bildirim kadar durduğu, önlemlerin kaldırılmasından sonra bu sürelerin kaldıkları yerden devam edeceği, - Bu maddelerdeki yükümlülükleri doğuran olayların 19.03.2020 tarihinden sonra meydana gelecek olması halinde, önlemlerin kaldırılmasına kadar ilgili sürelerin işlemeye başlamayacağı bildirilmiştir. 	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2020 tarihli 52856264 sayılı tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine yönelik dağıtım yazısı	Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde yükümlülüklerle ilgili yer alan tahdidi süreler Ticaret Bakanlığı tarafından ikinci bir bildirim kadar durduruldu.
5	Dahilde İşleme'de ek sürelerin tanınması	Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 31429883 451.01 sayılı dağıtım yazısıyla Covid-19 salgını nedeniyle ithalatçı firmalar tarafından ithalat yasakları konulduğu ve mücbir sebep nedeniyle Dahilde İşleme izin belgelerinde/izinlerinde ilave süre verilmesinin uygun görüldüğü belirtilmiştir.	Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü 31429883 451.01 sayılı yazısı	Covid-19 salgını nedeniyle "Dahilde İşleme izin belgeleri/izinleri" için ek süre verildi.
6	Transit süre aşımında cezaların askıya alınması	Yükümlülerin mağduriyetlerine sebebiyet verilmemesini teminen, ikinci bir talimata kadar tüm transit süre sınırı aşımalarında para cezası uygulanmaması uygun bulunmuştur.	Tic. Bak. Gümrükler Genel Müdürlüğü 19.03.2020/ 53352124 sayılı yazısı	Covid-19 salgını nedeniyle transit süre aşımında cezalar askıya alındı.
7	Etil Alkol Gümrük Vergisinin kaldırılması	Kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılacak dökme etil alkol ithalatında (2207.20.00.00.13) Gümrük Vergisi 0'a indirilmiştir.	İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2284)	Covid-19 salgını ile mücadele için kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılan dökme etil alkoldeki gümrük vergisi kaldırıldı.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
8	Covid-19 ile mücadelede kritik eşyanın ithalatında varış öncesi gümrükleme imkânı	Koronavirus salgınıyla mücadele kapsamında kritik eşyanın gümrük işlemlerinin hızla yapılabilmesini teminen, ikinci bir talimata kadar aşağıdaki eşyaya ilişkin tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanma taleplerinin, 16 seri no.lu Gümrük Genel Tebliğinin 3. maddesinin (a) ile (c) bendlerinde belirtilen eşyadan olup olmadığına bakılmaksızın karşılanması ve eşyanın varış öncesi gümrükleme kolaylığından faydalandırılması gerektiği ifade edilmiştir. 4015.11.00.00.00 - Cerrahide kullanılan eldivenler 9018.39.00.00.11 - Serum ve kan verme seti kanülü 9018.39.00.00.17 - Damar içi kataterler steril, tek kullanımlık, anjiyografi için 9018.39.00.00.39 - Diğerleri 9019.20.00.00.18 - Cihazlar 4015.11.00.00.00 - Cerrahide kullanılan eldivenler	İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2284)	Covid-19 salgını ile mücadelede kritik eşya ithalinde varış öncesi gümrükleme imkânı verildi.
9	Solunum cihazlarında İGV'lerin kaldırılması	Ozonoterapi, oksijenoterapi, aeroterapi, suni teneffüs veya diğer terapik teneffüs cihazları (9019.20.00.00.18 Cihazlar) ile tek kullanımlık tıbbi maskeler (6307.90.98.10.11) ithalatında tahsil edilen İlave Gümrük Vergisi kaldırılmıştır.	İthalat Rejimi Kararına Ek Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2285-2286)	Covid-19 salgını ile mücadele için solunum cihazları ve tek kullanımlık maskelere uygulanan ilave gümrük vergileri kaldırıldı.
10	Bazı rejim sürelerinin uzatılması	Geçici İthalat Rejimi, Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi ve Geçici İhracat işlemleri kapsamında rejim süre sonu 01.02.2020'de dolan eşyaların ait olduğu rejim altında kalma süresi yeni bir müracaat yapılmasına gerek kalmaksızın 30.06.2020 tarihine kadar uzatılmıştır.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 23.03.2020 / 53433361 sayılı dağıtım yazısı	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında bazı gümrük rejimlerine tabi malların kalma süresi yeni bir müracaat yapılmasına gerek kalmaksızın süre sonu 30 Haziran 2020 tarihine ertelendi.
11	AB'den A.TR ile Gelen eşyada Menşe Şahadetnamesi ibrazına ilişkin açıklamalar	AB ülkelerinden A.TR ile gelen eşyaya ilişkin yazı yayımlanmıştır. İlgili yazıda, Ticaret Bakanlığı'na intikal eden olaylarda, AB ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde serbest dolaşıma girecek eşya için serbest dolaşıma giriş beyannamesi tescilinden önce, BİLGE sisteminin beyanname ekinde menşe şahadetnamesinin ibrazını talep etmediği halde, muayene memurlarınca rutin olarak menşe şahadetnamesinin ibrazının istendiği ifade edilmiştir. Ek olarak, Gümrük Yönetmeliğinin 205/4 ç maddesinin uygulamasına ilişkin risk analizi sonuçları BİLGE aracılığıyla yükümlülere bildirildiğinden dolayı sistem tarafından menşe şahadetnamesinin talep edilmeyen durumlar için başka bir tereddüt bulunmaması halinde söz konusu eşya için menşe şahadetnamesinin talep edilmemesi gerektiği ifade edilmiştir.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 25.03.2020 / 53484125 sayılı dağıtım yazısı	AB ülkelerinden A.TR ile gelen eşyanın menşe ispatıyla ilgili yazı yayımlandı,

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
12	Tıbbi maskelerin gözetim kapsamında İlave Bilgi Talebi kapsamından çıkarılması	2019/1 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ kapsamında, 31 Ocak 2019 tarihinden itibaren 63.fasıl altında sınıflandırılan eşya için yapılacak kayıt belgesi başvurularında "Kayıt Belgesi Başvuru Formu" kapsamında sunmuş oldukları bilgiler kullanılarak yapılan risk bazlı değerlendirme sonucunda gerekli kriterleri karşılamayan firmalardan daha önce yapılan duyurular ekinde yer alan bilgi ve belgeler talep edilmektedir. 6307.90.98.10.11 GTİP'li tek kullanımlık tıbbi maske ithalatı söz konusu ek bilgi/belge uygulaması kapsamında 25 Mart 2020 tarihi itibarıyla geçici olarak çıkarılmıştır.	Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2020/	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında "tek kullanımlık tıbbi maske" ithalindeki gözetim uygulaması ile ilgili olarak bilgi ve belge talep edilmesi geçici olarak kapsam dışına çıkarıldı.
13	Elektronik gümrük hizmetleri	Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün 25 Mart 2020 tarihli ve 53475353 sayılı yazısında; Koronavirüs salgını kapsamında alınan tedbirler kapsamında linkteki tabloda yer alan hizmetler ve işlemlerle ilgili olarak gümrük idarelerine gidilmesine gerek kalmadan elektronik ortamda (e devlet veya Bakanlık sayfasından) başvurulabileceği duyurulmuştur.	Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün 25 Mart 2020 tarihli ve 53475353 sayılı yazısı	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında gümrük dairelerine fiziki olarak gitmenin önüne geçilerek "dijitalleşme" sayesinde elektronik ortamdan ulaşılabilecek gümrük hizmetleriyle açıklandı.
14	Menşe Şahadetnamesinin sonradan ibraz süresinde değişiklik yapılması	Gümrük Yönetmeliği 38/2 Maddesinde belirtilen Menşe Şahadetnamesinin ibraz edilememesi durumunda yükümlüye verilen 6 aylık süre, 01.02.2020 tarihi ile 30.06.2020 tarihi arasında durdurulmuş olup söz konusu tarihler arasında geçen süre, altı aylık süre hesabında dikkate alınmayacak ve mezkur süre 01.07.2020 tarihinden itibaren kaldığı yerden devam edecektir.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 31.03.2020 / 53586733 sayılı yazısı	Koronavirüs tedbirleri kapsamında Menşe Şahadetnamesinin sonradan ibraz süresinde değişiklik yapıldı.
15	Bazı tıbbi ürünlerde uygunluk yazısı uygulaması	Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2020/19) ile, insanlar için kullanılacak olan tıbbi tanı kitleri ve bağışıklık ürünlerinde; Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi veya Geçici İthalat Rejimine ilişkin gümrük beyannamelerinin tescilinde; Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu'nun fiziksel veya elektronik ortamda düzenleyeceği uygunluk yazısı aranacağı ifade edilmiştir. İlgili Tarife Pozisyonları: 3822.00 : (Bir mesnet üzerinde bulunan laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan reaktifler, bir mesnet üzerinde olsun olmasın laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan müstahzar reaktifler (30.02 veya 30.06 pozisyonlarında yer alanlar hariç): standart (referans) maddeleri 3002.15: (Dozlandırılmış veya perakende satışa uygun şekilde ambalajlanmış/hazırlanmış bağışıklık ürünleri)	Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2020/	Tıbbi tanı kitleri ve bazı bağışıklık ürünlerinin ithalinde uygunluk yazısı aranması şartı getirildi.
16	Geri gelen eşyaya ilişkin duyuru yayımlandı	Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 31.03.2020 tarihli ve 53602682 sayılı yazı ile, geri gelen eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin öncelikli olarak tamamlanması gerektiği talimatı verildi.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 31.03.2020 / 53602682 sayılı dağıtımlı yazısı	Geri gelen eşyaların gümrük işlemlerinin öncelikli olarak tamamlanması sağlandı.

No	Alınan Tedbir	Yapılan Düzenleme	Dayanak	Alınan Tedbirin Etkisi
17	TCMB'den ihracatçılara TL cinsi reeskont kredisi	TCMB tarafından yapılan açıklamaya göre, mal ve hizmet ihracatçısı firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla belirli esaslar çerçevesinde Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanırılmasına karar verildi. Bu kredilerin toplam limiti 60 milyar TL olacak. Bu limitin 20 milyar Türk lirası Türk Eximbank, 30 milyar Türk lirası kamu bankaları, 10 milyar Türk lirası ise diğer bankalar aracılığıyla yapılacak kredi kullanımlarına tahsis edildi.	TCMB Koronavirüsün Ekonomik ve Finansal Etkilerine Karşı Alınan İlave Tedbirlere İlişkin Basın Duyurusu	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında ihracatçı şirketlerin finansman kaynaklarına erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla reeskont kredisi kullanırılmasına karar verildi.
18	İhracatçılara stok finansmanı	İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği verilecek.	Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Genel Müd. 15.04.2020/dağıtımli yazısı	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında ihracatçılara stok finansmanı desteği sağlanması hedeflendi.
19	AB Komisyonu salgın sürecinde ibraz edilecek menşe belgeleriyle ilgili bilgi notu	Kriz dönemi boyunca, ikinci bir talimat yayınlanana kadar AB Gümrük İdarelerinin ve ticaret yapılan ülke gümrük idarelerinin tercihli menşe belgelerinin kopyalarını kabul etmeleri istenmektedir. (A.TR de dâhil) AB'nin yürürlükte olan tercihli ticaret anlaşmaları uyarınca, özel durumlardan ötürü belgelerin sonradan düzenlenmesinin mümkün olduğu hatırlatılmış ve Covid-19'dan kaynaklı mevcut durumun, "özel durum" olarak nitelendirilebileceği ifade edilmiştir. Mevcut durumda muafiyet imkânlarından birinin de onaylanmış ihracatçı statüsünün en geniş biçimde kullanılması olduğu belirtilmiştir.	13.04.2020 AB Komisyonunca Covid-19 salgını sürecinde ibraz edilecek menşe belgeleriyle ilgili bilgi notu paylaşıldı	AB tarafından, AB Türkiye arası tercihli ticarete, ihracatta belge düzenlenmesinde kolaylık sağlandı.
20	A.TR ve Menşe İspat Belgelerinin elektronik ortamda teyidi şartıyla ibrazı	A.TR Dolaşım Belgeleri veya Menşe İspat Belgelerinin, tercihli ticaret ortağı ülkelerin idarelerince mücbir sebepten ötürü sadece elektronik ortamda düzenlenmiş olması, dolayısıyla onaylı asıl nüshalarının kâğıt ortamında mevcut olmaması ve belgeleri teyit edilebilecekleri bir internet adresinin mevcut olması kaydıyla, gümrük idaresine sunulan nüshalar kabul edilecektir.	Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Genel Müdürlüğü 15.04.2020/53889533 sayılı dağıtımli yazısı	A.TR ve menşe ispat belgelerinin sonradan alınması suretiyle, teminat alınmaması ve vergi tahakkuk ettirilmemesi ile yükümlülere mali açıdan kolaylık sağlandı.
21	A.TR ve Menşe İspat Belgelerinin sonradan ibrazı	15.04.2020 tarihli ve 53889533 sayılı yazı ile, Covid-19 salgını sebebi ile temin edilemeyen A TR Dolaşım Belgeleri ve Menşe İspat Belgelerine ilişkin, 30 Haziran 2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil): AB ülkelerinden gerçekleştirilecek ithalatta, ibraz edilmesi gereken ancak kâğıt ortamındaki asıl nüshaları ibraz edilemeyen A TR, EUR 1 ve EUR MED belgelerinin ve AB harici diğer STA/tercihli ticaret ülkesi veya GTS ülkelerinden yapılan ithalatta kâğıt ortamındaki asıl nüshaları ibraz edilemeyen Menşe İspat Belgelerinin: • İhracat yapılırken düzenlenememiş belgeler olarak kabul edilmesi, • Teminat alınmaksızın tercihli tarife uygulanarak vergi tahakkuk ettirilmemesi • İlgili ülke makamlarınca usulüne uygun biçimde düzenlenecek belgelerin sonradan ibraz edilmesi şeklinde işlem tesis edilmesi gerektiği belirtilmiştir	Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Genel Müdürlüğü 15.04.2020/53889533 sayılı dağıtımli yazısı	Belgelerin sonradan ibrazı ile ise, ithalatçıların işlemleri hızlandırıldı.